

Gala „100 de ani în presa românească”, care s-a desfășurat joia trecută la Palatul Patriarhiei, în București, ne-a oferit ocazia să evocăm contribuția presei basarabene la realizarea Marii Uniri și făurirea României moderne, scrie Nicolae Negru în www.ziarulnational.md, preluat de Romanian Global News.

Din păcate, la aproape 30 de ani de libertate, se știe prea puțin despre jurnaliștii care au scris despre Unire, despre perioada interbelică în general, memoria lor mai zace în uitare, deși tabuurile din perioada sovietică nu mai sunt valabile și arhivele sunt mai accesibile ca niciodată.

Regimul ocupant i-a urmărit și i-a vânat pe fiecare în parte, nimicindu-i pe loc sau trimițându-i în Gulag, nici refugiul de peste Prut nu i-a putut salva pe unii. Mașina propagandistică sovietică era setată pe rescrierea istoriei, pe spălarea de creieri și falsificarea memoriei colective, în așa fel încât Unirea să apară ca un act nefiresc, ilegal, iar românismul - ca o plantă exotică pe teritoriul Basarabiei. Accesul la presa din perioada interbelică ar fi subminat efortul deșănțat, irațional, care, de altfel, nu e abandonat nici azi, de a-i transforma pe românii basarabeni într-un alt popor, vorbind o limbă „independentă” de cea română.

Deși nu a existat continuitate între jurnalismul din perioada interbelică și cea postbelică, deși părea că jurnaliștii din RSSM au fost înregimentați cu succes de regimul ocupant, transformați în propagandiști sovietici, în „ostași ai frontului ideologic”, cu prima ocazie, cu primele „dezghețuri” presa a preluat temele unității lingvistice de pe ambele maluri ale Prutului, a apartenenței basarabenilor la spațiul etnic românesc. Aceasta a surprins foarte neplăcut autoritățile comuniste, care instauraseră o cortină de fier pe Prut și se autoamăgeau că românismul nu mai crește în Basarabia. Iluzia că ar putea opri unionismul prin interdicții și amenințări a pătruns de la un timp și în capul lui Dodon.

Astăzi, când ideea Unirii capătă tot mai mult teren, presa are obligația să o „actualizeze”, să o ajusteze ca formă, ca terminologie la realitățile moderne. Nu intri de două ori în apa aceluiași râu. A reclama „România Mare în vechile hotare” pare o pretenție vetustă, revizionistă. La adecvarea terminologică s-a referit, în cadrul Galei, sculptorul Vlad Ciobanu, care a optat pentru o „Românie întregă sau întregită”.

Să ne ferim a prezenta Unirea ca pe un proiect legat doar de trecut și justiția istorică. Unirea nu e un tribut plătit nostalgiei sau sentimentului de revanșă, ci viitorului. Spre deosebire de „stataliștii” și adepții Uniunii Eurasiatice obsedați, ancorați în trecut, unioniștii sunt niște idealști cu picioarele pe pământ, pragmatici, dar și entuziaști. Căci, după cum spunea poetul și filosoful american Ralph Waldo Emerson, nimic mareț nu se face fără entuziasm.

E corect să vorbim despre Unire ca despre un proces firesc, logic, natural în actualul context european, o unire prin integrare, prin realizarea unor proiecte comune, prin crearea unor spații - informațional (despre aceasta s-a discutat la întâlnirea jurnaliștilor de la Chişinău cu membrii redacției PSnews), economic, cultural, social, educațional – comune. Unirea poate reuși numai dacă e concepută ca un proces sincron, în tangență cu preocupările majore legate de identitatea noastră culturală, de eficiența economică și bunăstare, de securitatea regională și europeană.

PS: Aducem și pe această cale mulțumiri colegilor de la PSnews, unul dintre organizatorii Galei „100 de ani în presa românească”, pentru că ne-a găzduit cu ospitalitate, cu căldură frățească.

PPS: Deși delegația din Republica Moldova a inclus jurnaliști de pe diversele noastre baricade politice, aceasta nu i-a împiedicat să dialogheze, să comunice unii cu alții în mod colegial.